

Ledare

Brottskrisen

Det räcker inte längre att göra som man alltid gjort. Ryck upp er! Annars lär någon annan göra det åt er.

Sverige i akut behov av ledarskap

Under onsdagen kom så oppositionens misstroendeförklaring mot justitieminister, Morgan Johansson (omröstningen sker på fredag). Initiativet, som tagits av SD, har även stöd av M och KD. Högeroppositionen gör därmed en samlad markering mot regeringens misslyckade kriminalpolitik. Statsminister Stefan Löfven avfärdade omedelbart det hela som "spel och populism av allra lägsta kvalitet" och påstod att regeringen tagit krafttag mot brottsligheten med en mängd lagförslag.

Stämmer det verkligen? Sverige avviker nu ordentligt från resten av Europa, konstaterade kriminologen Ardavan Khoshnood i måndagens SVT Aktuellt. Han fortsatte: "Vi i Sverige har varit otroligt naiva under väldigt lång tid med att ta tag i den här frågan" och påpekade att "det finns folk som har skrikit sig hesa i tio, tjugo år om situationen utan att det tagits på allvar". Khoshnood menade även att Danmark varit betydligt bättre på att sätta in åtgärder mot den grova brottsligheten.

Givetvis är Morgan Johansson inte personligen skyldig till alla missgrepp som länge präglat regeringspolitiken. Men han har varit justitieminister i fem års tid och har lika givet ett politiskt ansvar. Det kommer med rollen som minister att ta det högsta ansvaret. Förra försvarsministern Mikael Odenberg avgick i protest när Fredrik Reinfeldt, mor bättre vetande, rustade ned försvaret. Odenberg stod för något. Morgan Johansson har nog aldrig tänkt den tanken ens. Under Håkan Juholt's kaotiska tid som S-ledare hade Johansson inga problem med att företräda helt olika linjer från ena dagen till den andra. Han är 100 procent lojal med makten, men verkar inte vara lojal med så mycket annat.

Johansson är ett proffs. Han är en elitälvare i det politiska spelet. Men han är också en symbol för Sveriges tilltagande styrproblem. Vi har i allt högre grad fått politiker som inte är intresserade av att basera politiken på långsiktig konsekvensanalys. Istället dominerar ett slags politikens kvartalskapitalism där positionering, hänsynstagande till organiserade intressegrupper och koalitionspartners betyder allt. Själva politikutvecklingen överlämnas till tjänstemän utan mandat att tänka i större perspektiv, och framförallt utan mandat att tänka i politiskt obekväma banor.

Orsakerna bakom problemen med utanförskap och kriminalitet har egentligen varit uppenbara för alla

Justitieminister Morgan Johansson har varit en trogen partitjänare. Men Sverige behöver mer än någonsin politiker som sätter landets bästa först.

Bild: Claudio Bresciani

som velat se. De sociologiska mekanismer som förklarar varför skapandet av en etnisk underklass leder till problem är välkända. Att andra generationen invandrare lätt hamnar i en situation där de känner sig som andra klassens medborgare – till skillnad från föräldragenerationen som har andra måttstockar – har varit välkänt i åtminstone ett sekel.

Det skapar en överrisk att hamna snett. När Uppdrag Granskning för två år sedan undersökte hur det gått för eleverna på fem högstadieskolor på västra Hisingen visade det sig att en fjärdedel av de manliga eleverna var dömda för brott två till sex år efter att de gått ut högstadiet.

Hur kunde den sociala ingenjörskonstens vagga på jorden förvandlas till en roderlös skuta?

Sverige har i decennier fört en kombinerat vårdslös migrations- och segregationspolitik utan tanke på konsekvenserna. Kriminalpolitiken fortsätter att släpa efter samhällsutvecklingen. Nog är det lite märkligt med tanke på att landet historiskt satt en ära i att förekomma sociala problem. Hur kunde den sociala ingenjörskonstens vagga på jorden, makarna Myrdals hemland, förvandlas till en roderlös skuta?

I Socialdemokraternas fall verkar det bero på att man tappat såväl folk-

rörelseförankringen som tron på det egna uppdraget. S har famlat länge. Redan på 1990-talet började bristen på ideal kompenseras med politisk korrekthet och ängsligt jagande efter den "medelklass" som formades på Dagens Nyheter's kultursidor, den tredje vägens identitetspolitik. Makten och självträffsärdigheten har till sist blivit det enda som finns kvar att kämpa för. Att nyliberalerna i Centern via S tillåts styra huvudinnehållet i politiken, i utbyte mot fortsatta lönelöft i Rosenbad, är knappast ett värdigt slut för den en gång så stolta svenska arbetarrörelsen – men likväl symptomatiskt.

Borgerligheten står naturligtvis inte heller utan skuld. Under lång tid har i grunden radikala vanföreställningar om att staten egentligen inte behövs fått äta sig in i det borgerliga tänkandet. Som om ett borgerligt samhälle skulle kunna uppstå ur anarki. Kunskap och analys har fått ge vika för idealistiska floskler, även om det nu finns spridda tecken på tillnyktring.

De som styr Sverige på senare år har kunnat vila på tidigare generationers insatser. Styret har gått på autopilot. Bristerna har blivit uppenbara först när "vägen svängt", akuta problem som uppstått till följd av en mix av omvärldsförändringar och grova felkalkyleringar. Men nu räcker det inte längre att göra som man alltid gjort, det räcker inte längre att skriva av lobbyister, kopiera idéer från USA och mingla med kompisarna från gamla trötta intresseorganisationer. Ryck upp er! Annars lär någon annan göra det åt er.

Håkan Boström
hakan.bostrom@gp.se

Ledarkolumnen

Karin Pihl

Medarbetare på ledarredaktionen
karin.pihl@gp.se

Har forskarna botat diabetes om tio år?

På den ena bilden är pojken mager, ja till och med utmärkt. Han har diagnostiserats med typ 1-diabetes. Fotot indikerar att han snart kommer att dö. Kroppens immunsystem har av någon anledning förstört pojkens egen insulinproduktion. Det gör att cellerna i hans kropp inte kan ta emot någon energi från kosten. Konsekvensen blir att han kommer att svälta och slutligen avlida av syraförgiftning.

För 100 år sedan var en diabetesdiagnos en säker dödsdom. Den enda behandlingen som fanns var en strikt diet under de månader som patienten hade kvar att leva.

Men den lilla pojken dog inte. Fotot som är taget en tid senare föreställer en välmående och lite rundkindad grabb. Pojken, som hette Leonard Thompson, var den första människan i världen som behandlades med insulininjektioner. Insulinet upptäcktes 1921 av Frederick Banting och James Macleod. Två år senare fick de Nobelpriset.

Förenklat kan man säga att det finns två typer av diabetes: typ 1 och typ 2. Typ 1-diabetes är, till skillnad från typ 2-diabetes, en kronisk, autoimmun sjukdom. Den kräver ständiga insulininjektioner, flera gånger om dagen, i

I dag kan vi bota, lindra eller behandla sjukdomar som folk dog som flugor av för bara ett sekel sedan

resten av patientens liv. Vid typ 2-diabetes är det i stället cellerna som blivit resistenta för insulin, vilket gör att sockret inte kommer in. Typ 2 har en kraftigt ärftlig komponent men går att motverka med bra kost och motion. Vad som orsakar typ 1-diabetes vet man inte ännu, men antalet drabbade ökar, särskilt i Skandinavien.

Att leva med typ 1-diabetes innebär att man ständigt och jämt måste ha kontroll över sitt blodsocker. När andra tänker: "vad ska jag äta till middag i kväll", tänker diabetikern "vad ska jag äta till middag i kväll, när åt jag senast, vad har jag för blodsocker, hur mycket motion har jag fått i dag, är jag förkyld", eftersom allt detta påverkar blodsockernivåerna. Om diabetikern beräknar fel kommer han eller hon antingen få för mycket socker i blodet – vilket ökar risken för följsjukdomar som hjärt-kärlsjukdom, blindhet och en rad andra otrevligheter – eller för lågt sockervärde, vilket, om det vill sig illa, kan göra att diabetikern blir medvetslös.

Det är alltså en ständig kamp. Men tack vare modern teknik är det lättare än någonsin att leva med diabetes. Kontinuerliga blodsockermätare, snabbverkande insulin, insulinpumpar och andra tekniska och medicinska framsteg gör att den förväntade livslängden för diabetespatienter ökar hela tiden.

Och snart kan till och med detta krångel vara ett minne blott. Om tio år kan diabetes vara bota. Forskare i USA har hittat ett virus som kan få celler i kroppen som egentligen sköter annat att börja producera insulin. Tester på möss med typ 1-diabetes har visat sig vara framgångsrika (Illustrerad vetenskap nr 16/2019).

Om det går att föra över metoden på människor är en fråga som framtiden får besvara. Men det kan ändå vara värt att påminna sig om, så här i dystra och alarmistiska tider: Mänskligheten är trots allt fenomenal. I dag kan vi bota, lindra eller behandla sjukdomar som folk dog som flugor av för bara ett sekel sedan, och då inte bara diabetes.

Sådant som vi tar för givet att landstingen tillhandahåller i dag, som antibiotika, insulin och vaccin, hade inte funnits utan framgångsrika forskare och läkare. Det kan vara värt att skänka dem en tacksamhetens tanke, så här på Frederick Bantings födelsedag.

Göteborgs-Posten

Göteborgs-Posten skiljer på nyheter och åsikter. Tidningens åsikter återfinns på ledarsidan. Åsikter på Debatt, Kultur, Fria ord och i de personliga krönikorna är skribenternas egna.

GP:s innehåll publiceras elektroniskt samt lagras och tillhandahålls i elektroniska arkiv. Den som sänder material till tidningen anses medge sådan publicering, lagring och tillhandahållande.

Chefredaktör och ansvarig utgivare

Christofer Ahlqvist
Nyhetschef Johan Sköld
Redaktionell utvecklingschef Louise Sköld Lindell
Printchef Kari Hokkanen
Kulturchef Björn Werner
Politisk redaktör Adam Cwejman
Kontaktuppgifter till övriga chefer och redaktörer hittar du i sidhuvudet på respektive avdelning.

Vd Stampen Lokala Medier AB

Johan Hansson
Försäljningschef Lindie Eliasson Lotzner
Marknadschef Josefine Meyer
GP:s Huvudväxel 031-62 40 00 (ej prenumerationsärenden)
Postadress: 405 02 GÖTEBORG
Besöksadress: Polhemsplatsen 5

Redaktion

031-62 40 00
E-post: redaktion@gp.se
Internet: www.gp.se
Fax: 031-15 87 91

Bildredaktionen

031-62 42 88
När växeln är stängd
Nattredaktör 031-62 41 08

Göteborgs-Postens medarbetare nås via e-post enligt följande mönster: fornamn.efternamn@gp.se

Prenumeration

www.gp.se/kundservice
E-post: prenservice@gp.se
031-80 47 00 vardagar 8.00-16.00

Privatannonser

Få information och boka din annons själv via gp.se/privatannons
För personlig service ring 031-80 47 00, då tillkommer serviceavgift på 100 kr.

Företagsannonser

031-80 94 90
E-post: annonsbokning@gp.se
Mer information på www.gp.se

Om tidningen uteblir:

Anmäl dygnet runt via gp.se/kundservice eller via självservice på telefon 031-80 47 05

Svanenmärkt trycksak
Tryck: V-TAB, Landvetter 2019

